

DISCLAIMER

The present version of the national guideline has been accepted by the President of the CPVO for its use in technical examinations carried out on behalf of the CPVO or for the take-over of reports serving as a basis for a CPVO decision.

**BOROSTYÁN
IVY**

(Hedera sp.)

**ELŐÍRÁS A MEGKÜLÖNBÖZTETHETŐSÉGHEZ, AZ
EGYÖNTETŰSÉGHEZ ÉS AZ ÁLLANDÓSÁGHOZ**

**GUIDELINES
FOR THE CONDUCT OF TESTS FOR DISTINCTNESS,
UNIFORMITY AND STABILITY**

UPOV kód/code: HEDER

I. AZ ÚTMUTATÓ TÁRGYA / SUBJECT OF THE PROTOCOL

Az útmutató tartalmazza a DUS vizsgálat technikai végrehajtást, amely követi a Közösségi Növényfajta Jogokról előírt, 2100/94-es Tanácsi Szabályzatot. A technikai útmutató az „általános UPOV (TG 1/3)”, a megkülönböztethetőség, egyöntetűség és stabilitás” című dokumentumon alapul. Ez az útmutató minden **Hedera faj** fajtájára alkalmazandó. / *The protocol describes the technical procedures to be followed in order to meet the Council Regulation 2100/94 on Community Plant Variety Rights. The technical procedures are based on general UPOV Document TG/1/3 the conduct of tests for Distinctness, Uniformity and Stability. This protocol applies for all varieties of Hedera sp.*

II. A NÖVÉNYI SZAPORÍTÓ ANYAGOKRA VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK / SUBMISSION PLANT MATERIAL

A bejelentőnek kell biztosítania a telepítéshez, térítésmentesen, a növény-egészségügyi követelményeknek megfelelő, növényanyagot. / *The applicant is responsible for ensuring compliance with any customs and plant health requirements.*

1. A növényanyaggal szembeni követelmények. / Plant material requirements

A növények minősége: / Quality of plants:

A növényanyagnak egészségesnek kell lennie, kellően fejlettnek és nem lehet rajta növényi kártevő vagy kórokozó, valamint vírus. / *The plant material supplied should be visible healthy, not lacking in vigour or affected by any important pests, or disease, especially viruses*

Vegyszeres kezelés / *Chemical treatment:*

A növényanyag nem kaphat semmilyen vegyszeres kezelést, kivéve, ha a CPVO és a vizsgáló hivatal engedélyezi, vagy felkéri ilyen kezelésre. Ha kezelt, akkor minden információt meg kell adni a kezelésről. / *The plant material must not have undergone any treatment unless the CPVO and the examination office allow or request such treatment. If it has been treated, full details of the treatment must be given.*

Minden növény címkéjén jelölni kell a következőket: / *Labelling of individual plants in sample:*

- Faj / *Species*
- Nemesítő referenciája / *Breeder's reference*
- Bejelentő neve / *Name of applicant*

III. A VIZSGÁLAT MENETE / CONDUCT OF TESTS

1. Alkalmazott tulajdonságok / Characteristics to be used

A DUS vizsgálatához és a leírás elkészítéséhez azokat a tulajdonságokat kell használni, amelyek az I. mellékletben találhatók. Minden tulajdonságot használni kell, feltéve, hogy az adott tulajdonság megfigyelését nem teszi lehetetlenné egy másik tulajdonság kifejeződése, vagy a tulajdonság kifejeződését akadályozzák a környezeti feltételek, amelyek alatt a kísérletet beállították. / *The characteristics to be used in DUS tests and preparation of descriptions shall be those referred to in the*

Annex 1. All the characteristics shall be used, providing that observation of a characteristic is not rendered impossible by the expression of any other characteristic, or the expression of a characteristic is prevented by the environmental conditions under which the test is conducted.

2. A fajták csoportosítása / Grouping of varieties

A fajták és fajtajelöltek csoportosítása megkönnyíti a megkülönböztethetőség megállapítását. Azok a tulajdonságok alkalmasak a csoportosítás céljaira, amelyek nem, vagy csak nagyon kevésbé változnak a fajtán belül, és amelynek a kifejeződési fokozata jól eloszlik a gyűjteményben. A csoportosító tulajdonságok a következők: / *The varieties and candidates to be compared will be divided into groups to facilitate the assessment of distinctness. Characteristics which are suitable for grouping purposes are those which are known from experience not to vary, or to vary only slightly, within a variety and which in their various states of expression are fairly evenly distributed throughout the collection. The characters used for grouping could be the following:*

a., Növény: növekedési erély (1. tulajdonság) / *Plant: vigour (characteristic 1)*

b., Levél: méret (4. tulajdonság) / *Leaf: size (characteristic 4)*

c., Levél: alak (5. tulajdonság) / *Flower: shape (characteristic 5)*

d., Leaf: erezettség (12. tulajdonság) / *Leaf: conspicuousness of veins (characteristic 12)*

e., Levél: tarkázottság (13. tulajdonság) / *Leaf: variegation (characteristic 13)*

3. Kísérlet elrendezés és termesztési feltételek / Trial designs and growing conditions

A vizsgálat időtartamának legkevesebb egy megfelelő vizsgálati évet kell magába foglalnia. A vizsgálat során biztosítani kell a növények normális fejlődéséhez szükséges feltételeket. A parcella méretének akkorának kell lennie, hogy a növények vagy növényi részek méréshez vagy számoláshoz való begyűjtése, a termesztési ciklus befejezéséig hátralévő megfigyeléseket ne befolyásolja. / *The minimum duration of tests will normally include at least one satisfactory growing period. Tests will be carried out under conditions ensuring normal growth. The size of the plots will be such that plants or parts of plants may be removed for measuring and counting without prejudice to the observations which must be made up to the end of the growing period.*

4. A vizsgálat kivitelezése a következő / The test design is as follows

Minden vizsgálatnak 5 növényre kell kiterjednie. / *Each test should include 5 plants.*

Ha nincs egyéb utasítás, akkor minden megfigyelést 5 növényen vagy mind az 5 növényről származó növényi részen kell elvégezni. Növényi részek esetében mind az öt növényről 2-2 mintát kell vizsgálni. / *Unless otherwise indicated, all observations should be made on 5 plants or parts taken from each of 5 plants. In the case of parts of plants, the number to be taken from each of the plants should be 2.*

Levél: Ha más utasítás nincs, a levélen végzendő megfigyeléseket nyáron, jól fejlett hajtások középső harmadán található, teljesen kifejtett leveleken kell végrehajtani. / Leaf: *Unless otherwise stated, all observations on the leaf should be made in summer on fully developed leaves from the middle third of a well developed current season's shoot.*

Gyümölcs: Minden vizsgálatot a gyümölcsön teljes érettségben kell vizsgálni / Fruit: All observations on the fruit should be made at full maturity.

5. Alapvető követelmények a döntéshez / Standards for decisions

a., **Megkülönböztethetőség / Distinctness**

Egy fajtajelöltet akkor tekintünk megkülönböztethetőnek, ha megfelel a 2100/94-es Tanácsi Rendelet 7. cikkelyének követelményeivel. / A candidate variety will be considered to be distinct if it meets the requirements of Article 7 of Council Regulation No. 2100/94.

b., **Egyöntetűség / Uniformity**

Egy jelöltet akkor tekintünk kellően egyöntetűnek, ha a fajtától eltérő egyedek száma nem tér el az alább megadott táblázatban szereplő mértéktől. / A candidate will be considered to be sufficiently uniform if the number of off-types does not exceed the number of plants as indicated in the table below.

Táblázat az egyöntetűség követelményei szerint megengedhető eltérő egyedek számáról

növények száma / number of plants	megengedett eltérő egyedek száma / off-types allowed
≤ 5	0

c., **Állandóság / Stability**

Egy jelöltet akkor tekintünk kellően állandónak, ha nincs bizonyíték arra, hogy kiegyenlítetlen. / A candidate will be considered to be sufficiently stable when there is no evidence to indicate that it lacks uniformity.

ÚTMUTATÓ / ANNEX TO FOLLOW

I. MELLÉKLET / ANNEX I

Jelmagyarázat: / Legend:

- G Csoportosító tulajdonság / *Grouping characteristic*
(+) Lásd a magyarázatot a Tulajdonságok táblázatában / *See explanations on the Table of characteristics*
QL Minőségi tulajdonság / *Qualitative characteristic*
QN Mennyiségi tulajdonság / *Quantitative characteristic*
PQ Látszólagos-minőségi tulajdonság / *Pseudo-qualitative characteristic*

I. MELLÉKLET / ANNEX I

FAJTATULAJDONSÁGOK TÁBLÁZATA DUS VIZSGÁLATHOZ ÉS A LEÍRÁS KÉSZÍTÉSÉHEZ / TABLE OF CHARACTERISTICS FOR DUS AND PREPARING DESCRIPTION

	Tulajdonság / Characteristics	magyar	english	példafajta / example variety	
1. G	Növény: növekedés erőssége Plant: growth vigour	nagyon gyenge gyenge közepes erős nagyon erős	very weak weak medium strong very strong		1 3 5 7 9
2.	Növény: habitus Plant: growth habit	felálló félíg felálló kerekded lapított gömb kúszó bokor	upright semi upright roundish flat globose creeping shrub	Erecta (H. helix) Winter Joy Eskil	1 2 3 4 5 6
3.	Növény: sűrűség Plant: density	ritka közepes tömött	sparse medium dense		3 5 7
4. G	Levél: méret Leaf: size	kicsi közepes nagy	small medium large	Sulphur Heart	3 5 7

HU-NI/Heder/2018/2.
borostyán/ivy

	Tulajdonság / Characteristics	magyar	english	példafajta / example variety	
5. G	Levél: alak Leaf: shape	lándzsás	lanceolate	Sulphur Heart	1
		elliptikus	elliptic		2
		romboid	rhomboid		3
		ovális	ovate		4
		szív	cordate		5
6.	Levél: hosszúság Leaf: length	rövid	short		3
		közepes	medium		5
		hosszú	long		7
7.	Levél. szélesség Leaf: width	keskeny	narrow		3
		közepes	medium		5
		széles	wide		7
8.	Levél: karélyozottság Leaf: lobbing	hiányzik	absent	Sulphur Heart	1
		jelen van	present		9
9.	Levél: karélyok száma Leaf: number of lobbing	három	three	Tripod Sagittifolia, Variegata	1
		öt	five		3
		hét	seven		5
10.	Levél: levélcsúcs alakja Leaf: apex shape of terminal lobe	kihegyezett	acute	Tripod	1
		tompa	obtuse		2
		kerekded	roundish		3
11.	Levél: fényesség Leaf: glossiness	gyenge	weak		3
		közepes	medium		5
		erős	strong		7
12. G	Levél: erek láthatósága Leaf: conspicuousness of veining	gyenge	weak	Ivalece Perint	3
		közepes	medium		5
		erős	strong		7
13. G	Levél: tarkázottság Leaf: variegation	hiányzik	absent	Glacier, Gold Heart	1
		jelen van	present		9
14.	Levél: tarkázottság eloszlása Leaf blade: distribution of variegated part	széleken	at edge	Elegantissima Gold Heart Luzzi, Calico	1
		középen	in the middle		2
		márványozott	marbled		3
15.	Levél: szín Leaf: colour	fehéres	whitish	Goldfinch Woerner	1
		sárgászöld	yellowish green		2
		zöld	green		3
		kékes zöld	bluish green		4
16.	Levél: másodlagos szín Leaf: secondary colour	fehér	white	Variegata Luzii	1
		sárga	yellow		2
17.	Levél: nyél hossza Leaf: length of petiole	rövid	short		3
		közepes	medium		5
		hosszú	long		7

HU-NI/Heder/2018/2.
borostyán/ivy

	Tulajdonság / Characteristics	magyar	english	példafajta / example variety	
18.	Levél: nyél szőrözöttsége Leaf: petiole hairiness	gyenge közepes erős	weak medium strong		3 5 7
19.	Hajtás: szín Shoot: colour	zöld szürkésbarna lilás	green greenish-brown purplish	Calico	1 2 3
20.	Hajtás: szőrözöttség Shoot: hairiness	gyenge közepes erős	weak medium strong		3 5 7
21.	Hajtás: elágazódás Shoot: branching	gyenge közepes erős	weak medium strong		3 5 7
22.	Hajtás: ízközök hossza Shoot: length of internodes	rövid közepes hosszú	short medium long		3 5 7
23.	Virágzat: hosszúság Inflorescence: length	rövid közepes hosszú	short medium long		3 5 7
24.	Virágzat: szín Inflorescence: colour	zöld sárga	green yellow		1 2
25.	Termés: jelenléte Fruit: formation	hiányzik jelen van	absent present		1 9
26.	Termés: méret Fruit: size	kicsi közepes nagy	small medium large		3 5 7
27.	Termés: kocsány hosszúság Fruit: peduncle length	rövid közepes hosszú	short medium long		3 5 7
28.	Termés: alak Fruit: shape	gömb megnyúlt	round elongated		1 2
29.	Termés: szín Fruit: colour	kékes lilás feketés	bluish purple blackish		1 2 3
30.	Termés: szín intenzitása Fruit: intensity of colour	világos közepes sötét	light medium dark		3 5 7

MAGYARÁZATOK ÉS MÓDSZEREK / EXPLANATION AND METHODS

1. Növény: növekedés erőssége / Plant: vigour

A növekedési erély meghatározásánál a vegetatív növekmény teljes terjedelmét figyelembe kell venni. / *The tree vigour should be considered as the overall abundance of vegetative growth.*

2. Növény: habitus / Plant: habit

A megfigyelést a téli időszakban, az egész növényen kell vizsgálni. / *Observations should be carried out on the whole plant, during the dormant period.*

4 - 18. Levél tulajdonságok / Leaf characteristics

A teljesen kifejtett levélen kell végezni, nyáron. / *Observations should be carried out on the fully developed leaves in summer.*

25 - 30. Gyümölcs tulajdonságok / Fruit characteristic

Ezeket a megfigyeléseket ősszel kell végezni az érett gyümölcsön. / *Observations of these characteristics should be made in autumn on the ripened fruit.*

IRODALOM / LITERATURE

Tóth, I. (2012): Lomblevelű díszfák és díszcserjék

Hoffman, M.H.A. (2010-2015): List of names of woody plants, International Standard ENA

Gencsi L. – Vancsura R. (1992): Dendrológia, Mezőgazda Könyvkiadó